

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	Torsdagen den 4 september 2025 kl. 09:00-11:30	
Plats:	Esplanaden, Stadshuset	
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande Ari Leinonen (S) Mehrana Bassami (S) Joline Göttfert (M) tj ersättare för Alireza Mosahafi (M) Linda Lotare (V) Maria Lindvall (-)(L) Josefin Gustafsson (M) tj. ersättare	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Joline Göttfert (M)	
Sekreterare:	<i>digital signatur</i> Sofia Gustafsson	§§ 37-44
Ordförande:	<i>digital signatur</i> Charlotta Westerlund (S)	
Justerare:	<i>digital signatur</i> Joline Göttfert (M)	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2025-09-04
Anslaget har satts upp:	2025-09-08
Anslaget tas ner:	2025-09-30
Förvaringsplats:	Kommunkansliet
Underskrift:	Sofia Gustafsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Lundberg (S)

Tobias Holmbom (V)

Mariam Salem (MP), t om § 42

Lucas Nilsson (KD)

Tjänstemän

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

Ulrika Nordin, projektledare, § 43

§ 37

Diariennr: KS-2025/00019

JUSK Tid för justering

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att Joline Göttfert (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.

Att protokollet justeras digitalt senast måndag den 8 september 2025.

§ 38

Diariennr: KS-2024/01093

JUSK yttrande på motion 23/2024: Revidering av regler för skolskjuts**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att avslå motionen

Ärendebeskrivning

Centerpartiet föreslår i motion 23/2024 kommunfullmäktige att Umeå kommun reviderar reglerna för skolskjuts så att de, utifrån barnens bästa, även möjliggör skolskjuts mellan fritidshem och hemmet för de barn som har behov av detta.

Motionären menar att de nuvarande reglerna som endast ger rätt till skolskjuts till och från skolan påverkar barns möjligheter att delta i fritidshemmens aktivitetsutbud och föräldrarnas möjligheter att kombinera arbete och föräldraskap och att reviderade regler skulle skapa mer jämlika förutsättningar för familjer i olika delar av kommunen.

För- och grundskolenämnden har yttrat sig på motionen och föreslår avslag. Nämnden redogör för den lagstiftning och de riktlinjer som finns på nationell nivå och hur frågan hanteras idag i kommunen. I sitt motionsyttrande lyfter nämnden att en planering för att revidera reglerna för skolskjuts finns med anledning av ny process för ansökan om skolskjuts inom förvaltningen.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet ser att motionären lyfter en angelägen fråga som är relevant inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barnomsorg, såväl förskolan som senare fritidshemmen, är viktig både för att stimulera barns utveckling och lärande som för föräldrars möjlighet att

kombinera förvärvsarbete med omsorgsansvar. Tillgång till barnomsorg är en grundläggande förutsättning för att delta i arbetsmarknaden och uppnå ekonomisk självständighet vilket är ett jämställdhetspolitiskt delmål.

Utskottet har förståelse för de begränsningar och utmaningar som för- och grundskolenämnden lyfter i sitt yttrande och föreslår därför avslag i enlighet med nämndens yttrande. Däremot vill utskottet, inför den revision av regelverket som kommer att genomföras av nämnden, särskilt understryka vikten av en förståelse för olika gruppers förutsättningar och behov, samt vikten av att hitta innovativa och förvaltningsövergripande lösningar för att möta problematiken såväl utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Nämnden hänvisar i sitt yttrande till SKR:s Skolskjutshandbok för trygga, säkra och kostnadseffektiva elevresor. Där lyfts att skolskjutsen kan samordnas med andra typer av transporter som flextrafik, kompletteringstrafik, sjukresor och färdtjänst för ett effektivt utnyttjande av returtransporter och väntetider. Denna typ av samordning finns i en mängd goda exempel, såsom Kuxabussarna i Ockelbo, där skolskjuts och färdtjänst samkörs med linjetrafik, för att lyfta ett. Frågan om skolskjuts kan med fördel hanteras i enlighet med tilläggsuppdrag 2023:2 (Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser).

Beslutsunderlag

Motion 23/2024

För- och grundskolenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Linda Lotare (V) – bifall till motionen.

Charlotta Westerlund (S) för Socialdemokraterna – bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen)

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

§ 39

Diariennr: KS-2025/00057

**JUSK yttrande på motion 1/2025: Framtidssäkra
Umeås mobilitet genom bättre samordning****Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige
Att anse motionen besvarad

Ärendebeskrivning

Centerpartiet yrkar i motion 1/2025 att uppdra åt Umeå kommunkoncern
att samordna verksamheterna inom Ultra och UPAB med fokus på att
främja hållbar mobilitet.

Motionären lyfter vikten av en planering med smarta och flexibla lösningar
för mobilitet för att främja hållbart resande, och ger som exempel att
möjliggöra att parkera i ett parkeringshus och sedan åka buss med samma
biljett.

Umeå kommunföretag har yttrat sig på motionen och hänvisar till ett
innovationsarbete som pågår sedan 2024 med AB Bostaden, UPAB och
Kollektivtrafiken i nära samverkan med Umeå kommun där målsättningen
är att skapa förutsättningar för fler att välja hållbar mobilitet genom ökad
tillgänglighet till staden, frigöra ytor som kan nyttjas för stadsutvecklande
ändamål och skapa förutsättningar för bostadsproduktion.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Utskottet instämmer i motionärens ambitioner att främja hållbar mobilitet.
Dessa går även i linje med de övergripande mål som Umeå kommun
antagit, däribland att år 2025 är andelen resor med kollektivtrafik, cykel
eller till fots tillsammans minst 65 procent av alla resor för boende inom
Umeå tätort (Umeå kommuns miljömål).

Kommunens resvaneundersökning (2023) visar att bilresor fortfarande är för dominerande, som det vanligaste färdmedlet, och att kvinnor reser mer hållbart än män. Om männen i Umeå skulle resa så som kvinnorna reser idag skulle bilresornas andel av de totala resorna minska med sex procentenheter, från 40 procent till 34 procent. Det innebär en minskning av bilresorna med cirka 15 procent. Eftersom männen i genomsnitt reser betydligt längre än kvinnorna skulle trafiken med bil minska ännu mer. Samma resvaneundersökning visar också att en övervägande majoritet av invånarna i kommunen anser att hållbara färdmedel ska prioriteras framför biltrafik. Kommuninvånarna ser helst att cykeltrafiken prioriteras allra högst i planeringen och därefter busstrafiken.

Utskottet ser mycket positivt på att UKF i samverkan arbetar med dessa frågor för att påskynda en förflyttning från biltrafik till hållbara färdmedel. I de olika innovationsarbeten som pågår för att främja hållbar mobilitet vill utskottet göra medskicket att kompetens och kunskap kopplat till hur resmönster och val av mer hållbara transportmedel präglas av kön och normer utifrån förutsättningar som ges av hemmet, arbetslivet och den fysiska platsen är av högsta relevans.

Beslutsunderlag

Motion 1/2025

Umeå kommunföretags yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Umeå kommunföretag

§ 40

Diariennr: KS-2025/00059

JUSK yttrande på motion 2/2025: Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att avslå motionen

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Centerpartiet i Umeå som föreslår att Umeå kommun bör utöka rätten till förskola för barn till föräldralediga från 15 timmar per vecka till 30 timmar per vecka.

Centerpartiet skriver att förskolan är en viktig del av barns tidiga utveckling och lärande. Den erbjuder en pedagogisk verksamhet som lägger grunden inför skolstart genom att stimulera språk, sociala färdigheter och ett livslångt lärande. Barn i förskolan ges också möjlighet att leka och lära tillsammans med andra.

Centerpartiet yrkar på att: utöka rätten till förskola för barn till föräldralediga från 15 timmar per vecka till 30 timmar per vecka. För – och grundskolenämnden (FGN) har yttrat sig och föreslår avslag på motionen. FGN skriver att en utökning till 30 timmars vistelsetid för barn till föräldralediga innebär såväl organisatoriska som ekonomiska konsekvenser för kommunen. De menar vidare att förslaget kan innebära att likvärdigheten för Umeå kommuns samtliga förskolebarn minskar. De pekar även på en utredning som enligt utredningsdirektivet ska överväga och föreslå en obligatorisk språkförskola, och i den utreda och föreslå hur Sveriges förskolor ska få förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning av god kvalitet. Utredningen ska även bland annat föreslå en reglering av barngruppers storlek och lämplig personaltäthet. Denna utredning ska redovisas till regeringen senast den 18 december 2025. I april 2024 tillsatte regeringen en särskild utredare, som ska fungera som en nationell

samordnare, för arbetet mot utanförskap. Enligt utredningsdirektivet ska samordnaren bland annat lämna förslag med syfte att stärka och utveckla kommunernas arbete mot utanförskap. Samordnaren tillika den särskilda utredaren lämnade sitt betänkande *Det handlar om oss – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap* i juni 2025. Ett förslag är att det bör utredas hur förskolan kan göras obligatorisk för alla barn från 3 års ålder samt att alla barn ska ha rätt till 30 timmars förskola i veckan.

Sammanfattningsvis menar FGN att med bakgrund av det som lyfts i det egna yttrandet, bland annat de pågående nationella utredningarna samt nämndens budgetram behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras och frågan om utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga avslås.

Jämställdhetsutskottets yrkande

I Umeå kommun behåller det barn som har en placering på en förskola sin vanliga plats i en månad efter ett yngre syskons födsel. Efter det ändras placeringen till 15 timmar per vecka. Vid flerbarnsfödsel behålls placeringen i två månader. Om det finns behov av utökad vistelsetid kan du ansöka om det om ditt barn har plats i en kommunal förskola. Anledningar till utökad vistelsetid kan vara barnets behov, vårdnadshavares behov, studier etc. I dagsläget förs ingen statistik över hur många av de som söker en utökad vistelsetid som beviljas. Enligt SKR:s huvudmannaenkät 2024 är det 83 procent av kommunerna i Sverige som erbjuder en vistelsetid på 15 timmar i veckan för barn till arbetslösa och föräldralediga (enkäten har en svarsfrekvens på 84 procent).

I den förskoleenkät som genomförs av Umeå kommun med regelbundenhet ställs i dagsläget inga frågor om vistelsetid eller önskingar om utökad eller minskad vistelsetid.

Jämställdhetsutskottet anser att det finns potentiellt stora fördelar med att utöka vistelsetider för barn till föräldralediga, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv då det ofta är kvinnor som är hemma med nyfödda barn och som ofta samtidigt återhämtar sig från förlossning. Samtidigt är det svårt att uttala sig om huruvida detta är en generell önskan hos föräldralediga.

I Sveriges kommuner och regioners Öppna jämförelser – Förskola 2024 Barn närvaro och vistelsetider har 29 kommuner deltagit. Undersökningen visar att närvaron av de barn (samtliga) som är inskrivna på förskolan ligger mellan 64 – 78% under en vecka med högst närvaro mitt i veckan och lägst närvaro på fredagar. Av de barn som är närvarande är vistelsetiden under en dag i snitt 7,2 timmar, det vill säga 36.5 timmar per vecka. Om man tittar på samtliga inskrivna barn blir närvarotiden i genomsnitt 5,4 timmar per dag, det vill säga 27 timmar per vecka. Undersökningen bygger på data från de digitala system som förskolor använder för in – och utcheckning av barn och siffrorna bör därför hanteras med viss försiktighet då det inte är säkert att in – och utcheckningar alltid görs exakt då barnet kommer till eller lämnar förskolan. Det ger dock en fingervisning om närvaro i förskolan.

En omvärldsbevakning av frågan ger vid handen att det finns begränsad forskning kring vad som är bäst för barn och vårdnadshavare i form av timmar på förskolan. Det är värt att lyfta att möjlighet till 30 timmars vistelsetid är något som kan innebära en ökad attraktivitet för platsen Umeå men det är även oklart hur stor den önskan är då inga undersökningar görs som undersöker önskningar om utökade vistelsetider samt att ett införande får påverkan på bland annat barngruppernas storlek och personaltätheten vilket FGN lyfter i sitt yttrande.

Med anledning av det som FGN lyfter i sitt yttrande samt brist på statistik och forskning som finns i frågan yrkar jämställdhetsutskottet på avslag på motionen med medskicket att ytterligare information bör samlas in i frågan.

Beslutsunderlag

Motion 2/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Josefin Gustafsson (M) för Moderaterna – bifall till motionen

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen)

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

§ 41

Diariennr: KS-2025/00735

JUSK Medfinansiering Klimatneutrala Umeå (KLUM), klimat och jämställdhet

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att medfinansiera Klimatneutrala Umeå 3.0 med 50 000 kr under 2025

Att medlen tas från den beslutade budgetposten 10 "Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del".

Ärendebeskrivning

Projektet KLUM2030 3.0 Klimatneutrala Umeå 2030 3.0 genomförs inom ramen för det nationella, strategiska innovationsprogrammet Viable Cities, formellt med stöd från Energimyndigheten. Projektparter är Coompanion Västerbotten, RISE, Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå Kommunföretag, Umeå universitet samt Umeå kommun (projektägare och koordinators). Projektid: 2025 – 2027.

Syfte och mål med projektet

Syftet för projektet Klimatneutrala Umeå 2030 3.0 är att skapa kraft och riktning i Umeås hållbara omställningsarbete och öka aktörers egna och gemensamma förmåga att fortsätta forma det goda livet i det klimatneutrala Umeå 2030. Projektets långsiktiga effektmål är att Umeås klimatomställning sker snabbt, kraftfullt, rättvist och inkluderande samt att arbetet med och inom omställningsarenor, partnerskap och klimatkontrakt på olika nivåer och med olika aktörer utvecklas, genomförs och revideras enligt välkoordinerade och välförankrade processer med bas i Umeås omställningskarta.

Att lyckas med klimatomställningen kräver att arbetet organiseras och utförs med jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i fokus: exempelvis

inom Umeå största klimatutmaning persontransporter har kvinnor och män liksom människor från olika delar av Umeå stora skillnader i resmönster liksom tillgång till och användning av färdmedel och klimatinsatser måste därför utformas så att de passar olika typer av målgrupper.

Klimatomställningsarbete har även stora likheter med jämställdhetsarbete, eftersom det handlar om att bryta normer om exempelvis bilkörande och hur staden formas – här kan båda arbetena lära sig av varandra och ge synergieffekter vid gemensam utveckling.

Medlen tas från den beslutade budgetposten 10. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del. Arbetet går även i linje med utskottets uttalade intention att stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning som återfinns i uppdragsplanen för jämställdhetsutskottet.

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Joline Göttfert (M) för Moderaterna – avslag till förslaget

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas förslag. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

§ 42

Diariennr: KS-2025/00045

JUSK - återsrapportering aktivitetsplan och budget T2 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Uppföljning av jämställdhetsutskottets aktivitetsplan och budget för tertiäl 2 -25.

Under perioden maj – augusti 2025 redovisar utskottet ett utfall på 0 kronor, vilket förklaras av sommarmånader och eftersläpning av fakturor.

Utskottet har under perioden haft två sammanträden och bland annat yttrat sig över motioner och policy för inköp och upphandling. Andra aktiviteter som genomförts är bland annat föreläsning och workshop Sävar skola.

Beslutsunderlag

Aktivitetsplan återsrapportering T2-2025
2025 Budget JUSK

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 43

Diariennr: KS-2025/00742

JUSK Information om projektet Trygga barn - Hållbar framtid

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar projektledare Ulrika Nordin om utvecklingsarbetet *Trygga barn – hållbar framtid*. Projektet är en del i kommunens gemensamma satsning *Umeå växer tryggt och säkert*.

Syftet med arbetet är att öka medvetenheten och kunskapen hos pedagoger inom förskolan, så att de kan upptäcka, bemöta och agera förebyggande kring barn som far illa.

Arbetet pågår under tre år och under perioden ska de kommunala förskolorna genomgå utbildningar samt få stöd för att upprätthålla kunskapen så det blir ett långsiktigt och varaktigt arbete.

§ 44

Diariennr: KS-2025/00245

JUSK Informationer 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ges information om aktuella händelser;

- Umeå kommuns jämställdhetsarbete uppmärksammat i DN och snart även i fransk public service TV.
- Återkoppling Bry dig-kampanj under sommaren.
- Kalendarium;
 - 5 september: [Tjejer i gängmiljöer](#) (KHM kl 12-13)
 - 17-18 september: [Human Rights Film Festival](#) (Folkets Bio)
 - 27 september: [Umeå prideparad](#) 11.30-13.45, start Döbelns Park
 - 25 november: [Spridningskonferens – våldsutsatta tjejer och kvinnors dubbla utsatthet i gängkriminella miljöer](#) (Heldag Folkets Hus)

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.